

ÖĞRETİM

EĞİTİM

BAKIM

MANNHEIM'DA ÇOCUKLAR İÇİN GÜNDÜZ BAKIM KURUMLARI

Çerçeve konsept

Bu çerçeve konsept, kurum müdürleri, alan uzmanları ve bölge yöneticilerinin ortak iştiraki ile çeşitli yazım atölyeleri neticesinde meydana gelmiştir.

Emeği geçen herkese ilgi çekici tartışma konuları ve gönüllü katılımları için teşekkürü bir borç biliriz.

**MANNHEİM'DE
ÇOCUKLAR İÇİN
GÜNDÜZ BAKIM KURUMLARI**

Çerçeve konsept

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ 4

- Yasal çerçeve ve mesleki yönergeler 5
- Okul öncesi eğitimde kalite esasları 6
- Şehirde verilen bakım hizmetlerine genel bir bakış 7

ODAK NOKTADA ÇOCUK 8

- Çocukların resimleri 9
- Çocukların haklarını savunmak 10
- Hedeflere yönelmek 11
- Çocukların dünyasını göz önünde bulundurmak 12
- Eğitim – Öğretim – Bakım: Değişen kavramlar 12

ARAŞTIRMALARIN GÜNCEL DURUMU 14

- Bağlılık araştırmaları 15
- Beyin araştırmaları ve öğrenme 16
- Yaşlıların önemi 16

BAŞARININ KOŞULLARI 18

- Müdürün ve müdür yardımcısının rolü 19
- Pedagoji uzmanının rolü 20
- Eğitim ortaklığı kurmak 20
- Mekân ve materyalin önemi 21
- Gündüz çocuk bakım kurumlarını öğrenen bir organizasyon olarak algılamak 22
- Kalite güvencesinin ve gelişiminin yüksek statü değeri 23

PEDAGOJİK STANDARTLAR 24

- Geçişler kurmak 25
- Çocuğun bireyselliğini göz önünde tutmak 26
- Tüm gelişim ve eğitim sürecinde dilin önemi 26
- Tipik kızlar? Tipik erkekler? 27
- Çocuklarla işbirliği yapmak 28
- Eğitsel davranışların temeli olarak sistematik gözlem ve kayıt 29
- Vücut ve sıhhat 30
- Çeşitlilikteki zenginlik 31
- Açık çocuk gündüz bakım evi 32

ÇOCUK GÜNDÜZ BAKIM EVİ EĞİTİYOR 34

- Kaynaklar 36

ÖNSÖZ

Eğitimde adalet ve başarılı bir entegrasyon, eğitim sisteminin önündeki iki büyük kilometre taşıdır ve bu durum sadece Mannheim için geçerli değildir. Eğitim, çocuk, ergen, aile ve sağlık gibi uzmanlık alanlarının tek bir alanda birleştirilmesiyle birlikte, bütünlük bir çocuk, ergen ve eğitim programının en önemli yapısal ve işlevsel koşulları oluşturuldu. Bu, biyografi eşliğinde bir eğitim zinciri uygulamasını mümkün kılmaktadır. Burada erken çocukluk dönemi için eğitim sektörü, çocukların başarılı eğitim biyografisinin ilk yapı taşıdır. (2.Mannheim eğitim raporu)

Kalite gelişimi ve güvencesi, “Baden Württemberg’deki ana okullarının ve diğer çocuk gündüz bakım kurumlarının eğitim ve öğretim oryantasyon planı”nda da ifade edildiği gibi(15 Mart 2011 tarihli çerçeve), araştırmaların ve bilimin ortaya koyduğu yeniliklere her zaman uyum sağlamak anlamına da gelir. Bu çerçeve konsept bir yandan oryantasyon planına sadık kalırken, diğer yandan Mannheim şehrinin özel koşullarını da göz önünde bulundurmaktadır.

Çerçeve, şehirdeki çocuk gündüz bakım kurumlarının eğitim, öğretim ve bakım ile ilgili vazifelerine genel bir bakış getirmektedir. Ancak bununla birlikte, çocuklar, ebeveynler ve pedagoji uzmanlarıyla, ilgili kamuoyu arasındaki diyalogu harekete geçirmelidir.

[İmza]

MARİA WAGNER

Çocuklar için gündüz bakım kurumları ve gündüz bakımı birimi

Mannheim Gençlik kurumu

”

*Ben ayağımı havaya kaldırdım,
o da taşıdı.*

HİLDE DOMİN

GİRİŞ

Mannheim’da çocuklar için gündüz bakım kuruluşlarının çerçeve konsepti, kurum müdürlerinin, bölge müdürlerinin ve belediyenin çocuk bakım evi hizmetlerinin işbirliği ile meydana gelmiştir. Ocak 2003 tarihli Eğitim Bilimi Çerçeve Konseptinin ilerletilmiş projesidir.

Odak noktasında her zaman çocukların menfaatlerinin olduğu çocuk gündüz bakım kuruluşlarının ortak duyarlılığını dile getiriyorlar. Bu nedenle kurumlar mevcut ihtiyaçlara ve gelişim durumlarına göre hareket edebilir ve etmeli, ayrıca, bireysel ağırlık merkezleri oluşturmalarıdır. Çünkü ancak bu şekilde her çocuğa hak ettiğini verebilirler.

Bu yöntem, çeşitlilik ve canlılık sağlamakla birlikte çocuğu hazır bir kalıbın içine koymak yerine, onu her seferinde pedagojik faaliyetlerin odak noktası haline getirmek için imkân oluşturur.

Çerçeve konsept, hem gündüz bakım kuruluşlarında çalışan herkese yön belirlemede yardımcı olur, hem de yeterince bireysel hareket özgürlüğü sağlar.

YASAL ÇERÇEVE VE MESLEKİ YÖNERGELER

SGB (Sosyal kanun kitabı) § 22 gereği gündüz bakım kurumlarının görevi, çocukların yaşına uygun, hayat şartlarını, ilgi alanlarını ve ihtiyaçları kadar etnik soylarını da dikkate alarak eğitim, öğretim ve bakımları ile ilgilenmektir. Yardım ihtiyacı el verdiği kadarıyla, engelli ve engelsiz çocukların gelişimi gruplar halinde birlikte desteklenmelidir. Kurumun odak noktası ise daima çocuğun sosyal, duygusal, fiziksel ve ruhsal gelişimidir.

GÜNDÜZ BAKIM KURULUŞLARININ GÖREVİ,

- Çocuğun gelişimini, kendi sorumluluklarını bilen ve topluma uyum sağlayan bir birey olması yönünde desteklemek,
- Aile ortamında yetişmesini ve eğitilmesini desteklemek ve tamamlamak,
- Çalışma ve çocuk yetiştirmenin daha fazla uyum içinde olmasına katkıda bulunmak.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KALİTE ESASLARI

“Ülkelerin çocuk gündüz bakım evlerinde erken eğitim ortak çerçevesi” nde okul öncesi eğitim için mesleki ve içerik olarak standartlar dile getirildi. Bunlar “Baden-Württemberg’deki ana okullarının eğitim ve öğretim oryantasyon planında”² somutlaştırılmıştır (daha sonra “oryantasyon planı” olarak adlandırılmıştır). Oryantasyon planını şehirdeki tüm okul öncesi kurumlar esas almaktadır.

Erken çocukluk döneminde verilen eğitim, şehirdeki gündüz bakım kurumlarının ortak arzusudur. Mannheim şehri Bremen Üniversitesi işbirliği ile “BilKi (küçük çocuklar için eğitim inisiyatifi) çocuk yuvası bölümü için, özellikle de çocuk yuvası uzmanları için geliştirmiştir. BilKi doğrudan küçük çocukların gelişimini desteklemektedir. Çocuk yuvası bölümünde mesleki kaliteyi, bir gözlem aracı ve pedagoji uzmanlarının sistematik yeterliliği ile sağlamaktadır.

Pedagoji uzmanları, anaokulu bölümünde “erken çocukluk dönemi infans-konsepti” araçlarını kullanıyorlar. Bu konsept, çocukların sistematik olarak gözlemlenmesini, ilgi alanlarının anlaşılması ve karşılanmasını, eğitim ve eylem hedeflerinin elde edilmesini içermektedir.

Eğitimde adalet ve aile ile mesleki faaliyetlerin uyumu Mannheim şehrinin temel hedefleridir. Bu nedenle, bunlar şehirdeki gündüz bakım kurumları için de büyük önem arz etmektedirler. Buna örnek olarak, çocuk yuvalarının ve çok sayıda tam gün bakım kurumlarının kurulması gösterilebilir. Pedagoji görevinde, eğitim adaletini göz önünde bulundurarak, dil eğitimi, erken çocukluk dönemi eğitimi ve farklı yaşam koşullarından ve kültürlerden gelen çocukları kaynaştırmak gibi ağırlık merkezleri oluşturulmaktadır. Ebeveyn-çocuk-merkezleri, aileler erkenden pedagojik destek alabilsinler diye ailelere alt sınırdaki teklifler sunmaktadır.

¹ Gençlik Bakanı konferansının 13./14.05.2004 tarihli ve 03./04.06.2004 tarihli kararları

² Gençlik, Kültür ve Spor Bakanlığı Baden Württemberg (Hrsg.)

ŞEHİRDE VERİLEN BAKIM HİZMETLERİNE GENEL BİR BAKIŞ

Şehirdeki gündüz bakım kurumlarında 8 haftalıktan 14 yaşına kadar çocuklara bakılmaktadır. Çeşitli hizmet paketleri ve çalışma saatleri (yarım gün/tam gün) mevcuttur:

■ YUVA

Sekiz haftalık ile üç yaş arası çocuklar için eğitim, öğretim ve bakım hizmetleri verilmektedir

■ ANAOKULU

Üç yaşından itibaren okul yaşına gelen çocuklar için eğitim, öğretim ve bakım hizmetleri verilmektedir

■ KREŞ

Okula giden çocuklar için eğitim, öğretim ve bakım hizmetleri verilmektedir

■ ÇOCUK EVİ

Yuva ve anaokulu veya yuva, anaokulu ve kreş hizmetlerini aynı çatı altında veren kurumlar.

■ EBEVEYN-ÇOCUK MERKEZİ

Sekiz haftalık ve üç yaş arası çocuklarıyla birlikte ebeveynlerin ilk başvuracakları yer olan çocuk evleri. Ebeveyn-çocuk- merkezi şehirde tüm ebeveynlerin başvurabileceği açık bir kurumdur. Kurum, doktorların, sosyal hizmet uzmanlarının ve psikologların sıkı bir işbirliği ile birlikte çalıştığı, ilk başvurulacak erken yardım sağlayan yerdir.

”

Aslında her çocuğun üç şeye ihtiyacı vardır. Birincisi: Gelişimini destekleyen görevler. Ona yol gösterecek örnekler. Son olarak, kendini ait ve içinde güvende hissedebileceği toplumlar.

GERALD HÜTHER
REINHARD KAHL'IN "KINDER" (ÇOCUKLAR)
FİLMİNDEN

ODAK NOKTADA ÇOCUK

Sonraki bölümde pedagoji uzmanları için önemli konular hakkında genel bilgiler verilmekte, eğitim kurumlarının bu konular ile ilgili görevlerinden bahsedilmektedir.

ÇOCUKLARIN RESİMLERİ

Çocukluk dönemi ve beyin araştırmacıları her çocuğun başından beri değiştirilmez bir bireyselliğe sahip olduğunu ve şimdiye kadar tahmin edilenden çok daha yetenekli olduğunu varsaymaktadır. Çocuklar, doğdukları günden itibaren, üretken, yaratıcı ve etkin bir biçimde dünyanın resmini çizerler. Çocuklar meraklı olmalarının yanı sıra büyük ölçüde de inisiyatif kullanırlar. Çocuklar, merak ettikleri ve ilgilerini çeken konuları araştırmacı bir ruh ile maceraperest ve keşif meraklısı bir yaklaşımla araştırırlar.

Algılama ve duyu yeteneklerini geliştirebilen çocuk, özgüveni daha sağlam bir biçimde yola çıkar, çevresine daha eleştirel yaklaşır ve edindiği beceriler ile sorunlarını kendi başına çözer.

“Her çocuğa merak ve içtenlikle, çekincesiz ve önyargısız ve mümkün olduğu kadar az beklenti ve direktif ile yaklaşalım. Böylece çocuklara, onları kendi resmimizle kısıtlamadan dünya ile ilgili kendi resimlerini çizme şansını vermiş oluruz. Kendimize de, kısıtlı görüş alanımızın şimdiye kadar engellediği sürprizlerle karşılaşma şansını vermiş oluruz. (Lill 2005, s.32)

ÇOCUKLARIN HAKLARINI SAVUNMAK

„Çocukların kendi geliştirdikleri yöntemleri ile algılama, kendilerini ifade etme, beceri ve bilgilerini öğrenme ve geliştirme yetileri ve hakları vardır. Çocuklar, öğrenmek istiyorlar ve konularını seçerek eğlenceli bir şekilde öğrenme hakları var.” (Loris Malaguzzi)

Bunun için çocukların özel korumaya, onları ve haklarını savunacak yetişkinlere ihtiyaçları vardır. Birleşmiş Milletler, 20 Kasım 1989 tarihinde Çocuk hakları sözleşmesini yapmıştır. Bu sözleşme çocukların (doğumdan 18. yaşına kadar) hayatta kalma, korunma, gelişim ve katılım haklarını içermektedir. Aralarında Almanya'nın da bulunduğu 192 ülke, bu hakları tanıma ve yerine getirme görevini üstlenmiştir.

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİNDEKİ HAKLARDAN EN ÖNEMLİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ:

Bir çocuk,

- Kendisinin ana-babasının veya yasal vasisinin sahip olduğu, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, sakatlık, doğuş ve diğer statülerden bağımsız olarak eşitlik hakkına sahiptir.
- Bir isim hakkına, bir vatandaşlık kazanma hakkına sahiptir.
- Sağlıklı ruhsal ve fiziksel gelişim hakkına sahiptir.
- Yeterli miktarda beslenme ve sağlık hizmetleri alma hakkına sahiptir.
- Sevgi, hoşgörü ve bakılma hakkına sahiptir.
- Parasız eğitim alma, oynama ve dinlenme hakkına sahiptir.
- Özürlü ise, özel bakım ve eğitim alma hakkına sahiptir.
- İhmal, şiddet ve istismar gibi tehlikelerden korunma hakkına sahiptir.
- Zulme karşı korunma ve dünyada barış ve kardeşlik ruhunu benimseyen bir anlayışta öğretim görme hakkına sahiptir.

Eğitim kurumları, çocukların bu temel haklarının uygulanması için kurumda neler yaptıklarını ve çocuk için iyi olan şeylere diğer menfaatlere göre ne derece öncelik verdiklerini ölçmelidirler (15.3.2011 tarihli oryantasyon planı).

Eğitim kurumlarında görev yapan pedagoji uzmanları bu hakların uygulanması için aktif olarak çalışır ve gündüz çocuk bakım kurumlarındaki günlük hayatı bu açıdan teftiş ederler.

HEDEFLERE YÖNELMEK

Hedefler, bir eğitim kurumunun belirlediği yönü ifade etmektedir ve bu nedenle kurumun temel tutumunu yansıtmaktadır. Bu hedefler, şimdiki zamanın ve geleceğin şartları ile toplumsal yapıları öngören bir sebepler halkasından meydana gelir. Federal Gençlik Kurulu “Zukunftsfähigkeit” (gelecek için beceriler) isimli eleştirel yazısında geleceğin toplumu için aşağıdaki analizi ortaya koymuştur:

[...] “GELECEĞİN TOPLUMU”:

- Zekâ, merak, öğrenme isteği ve yetisi, sorun çözme ve yaratıcılığın büyük önem taşıdığı bir bilim topluluğu olacaktır[...];
- Biyografinin esnek tutulduğu ve buna rağmen kimliğin korunması gereken bir risk toplumu olacaktır[...];
- Her zaman yapılacak işi olan, ancak insandan, katılabilmeleri için her zaman daha çok şeyin talep edildiği bir iş toplumu kalacaktır[...];
- İnsanların politik tartışmalara katılabildiği, fikirlerini özgürce savunabildiği [...] ve çoğunluğun kararına saygı duyduğu demokratik bir toplum kalmak (zorunda) olacaktır;
- Hangi milletten olursa olsun, halkın çok çeşitli katılım, dayanışma ve işbirliği biçimleriyle, bir sosyal toplum olarak güçlendiril(meli)dir.
- Çeşitli ülkelerden, dinlerden ve kültürlerden ve geleneklerden insanların dâhil edilmesi gereken, mevcut çatışmaların ve ön yargıların üstesinden gelindiği ve bir arada yaşama şekillerinin geliştirildiği bir göç toplumu olarak kalacaktır [...]. (Federal Gençlik Kurulu 2001,s.2f)

Çocukların, bugün ve gelecekte bir yetişkin olarak toplumda yönünü bulabilmesi ve topluma kendini kabul ettirebilmesi için bir donanıma ihtiyaçları vardır. Bu donanımı, karşılıklarına göğüslemeleri gereken zorluklar çıktığında ve aynı zamanda kendilerini güvende hissedebildiklerinde elde edebilirler. Oryantasyon planı şunu dile getirir:

“Sosyal bilimler, davranış bilimleri ve yaşam bilimleri araştırmalarının hemfikir olduğu, eğitim ve öğretimin en önemli iki ortak hedefi şunlardır: ‘bağımsızlık’, yani öz güven ve kendi kararlarını verebilme ile ‘bağlılık’, yani yükümlülük ve aitlik. Bu iki fiil, insanların en önemli temel ihtiyaçlarını ve gelişim görevlerini nitelendirir ve iki yönlü koşullandır. (15.3.2011 tarihli oryantasyon planı)

Gündüz bakım kurumları, bağımsızlığı ve aitliği yaşamanın ve denemenin mümkün olduğu yerlerdir. Pedagoji uzmanları bu hedeflerin gerçekleştirilmesini bireysel olarak kurumlarının imkânları çerçevesinde ifade ediyorlar. Önemli olan, hedeflerin, pedagoji uzmanları için uygulanabilir ve kontrol edilebilir bir eylem sahasına taşınmasıdır.

ÇOCUKLARIN DÜNYASINI GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURMAK

Çocukların ve ailelerinin yaşam dünyası daha doğrusu yaşam koşulları çocukların bireysel gelişimini önemli derecede etkiliyor. Yaşam dünyası sadece çocuğun ailesi ve sosyokültürel çevresi değildir, aynı zamanda çocuğun çevresini öğrenme ve algılama biçimine de denir. Toplumumuzda çocuklar için gündüz bakım kurumlarının çocukların dünyasında önemli bir yeri vardır. Çocukların beraberinde getirdikleri tecrübeler ve yaşadıkları olaylar pedagojik faaliyetlerimizin içeriğini ve çıkış noktasını oluşturmaktadır. Çocuk kendi aile sisteminin bir parçasıdır, bu yüzden pedagojik çalışmalarımıza tüm aileyi dâhil ediyoruz. Bu noktada ebeveynlerle kabul edilebilir bir işbirliği içerisinde olmak ve komşu ve şehirdeki başka kurumlarla çeşitli ilişkiler kurmak önemlidir. Amacımız, çocukların şimdiki ve gelecekteki yaşam koşullarında farklı, kararlı ve sorumlu davranmalarını sağlayan beceriler geliştirebilmeleri için onların yanında olmak ve onları desteklemektir.

EĞİTİM – ÖĞRETİM – BAKIM: DEĞİŞEN KAVRAMLAR

Çocukların, öğrenim safhalarının zorluklarının yetişkin desteği, eşliği ve teşvikiyle üstesinden gelmelerine **EĞİTİM** denir (oryantasyon planı, 15.3.2011 tarihli versiyon). Eğitim, sosyal ilişkilerin, etkileşimlerin ve mekânların bilinçli olarak şekillendirilmesini kapsar. Toplumumuzun önemli sosyal ve kültürel değerleri, edinçleri ve becerileri örnek teşkil ederek çocuklarımıza aktarılır.

ÖĞRETİM doğumdan itibaren dünyaya uyum sağlamak için hayatımız boyunca ve kendi kendine devam eden süreçler bütünüdür (oryantasyon planı, 15.3.2011 tarihli versiyon). Çocuklar meraklıdır, tüm duyuları ile öğrenmek ve araştırmak isterler. Öğrenim süreçleri bireysel, farklı ve her gelişim aşamasına uygun olarak gerçekleşir. Bu durum yalnız, çocukların ve ebeveynlerin somut yaşam koşullarındaki eylemleri ile meydana gelir.

Günlük bakım kurumlarında **BAKIM**, çocukların temel ihtiyaçların giderilmesine denir. Bunlar; beslenme, temizlik, sağlık bakımı, ilişki kurma teklifleri, dengeli hareket ve dinlenme olanakları gibi dengelenmiş durumları koruma ihtiyaçlarıdır. Bu ihtiyaçlar çocukla hassas bir biçimde diyalog kurarak giderilir. Eğitimci burada, kendi tutum ve davranışlarını

Bir ayıyı

korkutan iki

ejderha

PHILIPP, 8 JAHRE

”

Birinden alabileceğim en büyük hediye beni görmesi, beni duyması, beni anlaması ve bana dokunması olduğunu düşünüyorum. Benim de ona verebileceğim en büyük hediye onu görmek, onu duymak, onu anlamak ve ona dokunmaktır. Bu gerçekleştiğinde iletişim olur.

VIRGINIA SATIR

ARAŞTIRMALARIN GÜNCEL DURUMU

Pedagojik faaliyetlerimiz, çalışmalarımızın sürekliliği için temel teşkil eden en yeni bilimsel tanılara göre yapılanmaktadır.

BAĞLILIK ARAŞTIRMALARI

Meraklı olmak çocukların doğasında vardır. Çocuklar çevrelerini keŐfetmekten büyük zevk alırlar: Çocuklar araştırıyor, iletişim kuruyor ve kendilerine büyümelerini destekleyecek görevler arıyorlar. Bu önemli gelişim süreçlerinin vazgeçilmez şartı güven, emniyet ve korunma duygusudur. Bu güveni çocuğa duygusal olarak sıkıca bağlandığı insanlar –yani eğitimcileri- verebilir. Çocuğa psikolojik olarak emniyette hissettirirler ve yanıldıklarında tekrar dengeyi sağlamalarına yardımcı olurlar.

Bağlılık, otomatik olarak var olan bir duygu değildir, zamanla oluşur. Burada en önemli şey, yetişkinlerin, çocukların ihtiyaçlarına ve verdikleri sinyallere ince bir ruhla karşılık vermeleridir. Genelde ocuklar için duygusal bağlılık kurulacak en önemli kişiler çocukların kendi ebeveynleridir. Ancak ocuklar, ebeveynlerinin yanı sıra yakın çevrelerinde bulunan kişilerle de duygusal bağlılıkla kaliteli ilişkiler kurabilirler. Her ocuğun, güvenli bir liman olarak himayesinde dünyayı keŐfedebildiđi ve dönüp dolaşıp her zaman geri gelebileceği duygusal bağ kurduğu insanlara ihtiyacı vardır.

Gündüz bakım kurumuna ilk geldiklerinde çocuklar, yabancı bir çevreye girmeleriyle birlikte önemli bir geçiş dönemi yaşarlar. Yeni gelenekler öğrenir, kendisine yabancı çocuklar ve pedagoji uzmanlarıyla tanışır. Bu başlangıcın ocuk için en kolay hale gelmesi için, çocuğun kendisine güven veren, kendisini koruyan ve kendisine eşlik edecek tanıdık bir insana ihtiyacı vardır. Bu başlangıçları genellikle çocukların ebeveynleriyle birlikte, bireye özgü ve incelikle tasarlıyoruz. Ebeveynleri, çocuklarının uzmanları olarak algılıyor ve çocuklarının özellikleri hakkında sıklıkla onların yardımına başvuruyoruz.

BEYİN ARAŞTIRMALARI VE ÖĞRENME

Beyin araştırmalarının, kendini yetiştirme sürecinde olan beyindeki değişiklikleri gözlemleyebilmesinden ve görüntüleyebilmesinden itibaren, erken çocukluk dönemi eğitim bilimi için büyük önem taşımaya başlamıştır. İnsan beyninde, henüz anne karnındayken birleşen ve doğumdan sonra gelişmeye devam eden çok sayıda sinir hücresi bulunmaktadır. Bu birleşimler, tekrar eden deneyimlerle sağlamlaşır, sinir ağında izler bırakır ve hayat boyu değişikliğe uğrarlar. Beynin iyi gelişebilmesi – ve dolayısı ile tüm öğrenme süreçleri – için iyi bağlantılar ve ilişkiler çok önemlidir. Çocuklar başkalarıyla etkileşim ile ve aynı durumda olan aktif çevrelerle birlikte öğreniyorlar. Çevrede ilgi çekici ve harekete geçirici unsurların olması önemlidir. Çevresiyle aktif bir şekilde aynı duruma gelmesi için zamana ve bu sürece eşlik edecek, destekleyecek ve imkân sağlayacak insanlara ihtiyacı vardır. Erken çocukluk dönemindeki öğrenme süreçleri, çocuğun deneyim dünyasını ve günlük hayatını kavradıklarında ve çocukların sorularını, isteklerini ve ilgilerini dikkate aldıklarında daha kalıcı olurlar.

Gündüz çocuk bakım kurumlarında beyin araştırmalarının öğrenme ile ilgili ortaya koydukları dikkate alınır ve uygulanır. Çocuklar için, çeşitli öğrenme ve tecrübe edinme odaları ile kendilerine farklı öğrenme süreçlerinde refakat edecek, onları destekleyecek ve aktif olarak harekete geçirecek pedagoji uzmanları hazır bulunmaktadır.

YAŞITLARIN ÖNEMİ

Çocukların kendi yaşitlarıyla olduğu kadar farklı yaş gruplarından çocuklarla da ilişkiler kurmaya ihtiyaçları olduğu için şehirdeki çocuk gündüz bakım kurumlarında çok çeşitli yaş grupları vardır. Buradaki temel düşünce, çocuklara birbirlerinden öğrenecekleri ve beraber öğrenecekleri daha iyi gelişim olanakları sunmaktır. Bütüncül bir öğrenme anlayışı çerçevesinde farklı ilişki yapıları, çocuklara çok çeşitli öğrenme ve tecrübe edinme alanları sağlar.

Çocuklar, özellikle benzer konuları ve ilgi alanlarını işlediklerinde daha yoğun ve kalıcı bir şekilde öğreniyorlar. Gelişim psikolojisi açısından bu durum genelde yaşit çocuklarda görülmektedir.

Pedagoji uzmanları, çocukların kişisel gelişimleri için yaşitlarıyla oyun oynamalarının önemini biliyor ve onları buna cesaretlendiriyor. Yaşitlarıyla etkileşimde çocuklar, oyunlarını yapıcı olandan daha karmaşık biçimlere doğru geliştiriyorlar. Konuşmaları yakın bir dil seviyesinde yapmayı ve tartışmayı, eylem stratejilerini devralmayı ve uygulamayı öğreniyorlar. Bunu yaparken birbirlerini olumlu bir şekilde teşvik ediyorlar. Küçük çocuklar yaşitlarıyla birlikte iken başarıyı ve olumlu öz güveni yaşıyorlar. Sadece taklit veya gösterme yoluyla

değil, eşit Őartlarda bir planlama ve Őekillendirme ile çocuklar birbirilerinden yararlanıyorlar. Kurumlarımızda ocuklar, yaŐıtlarıyla karŐılaŐıp, ilgilerini ve eğilimlerini kendileri için hazırlanmış bir çevrede yaŐlarına uygun malzeme ile desteklenerek yaŐayabilirler. Çocuklar yaŐıtlarıyla arkadaşlık etmeyi öğrenir ve onlara ilerde eşlik edecek arkadaşlıklar kurarlar.

”

*Eğitimin görevi çocuğu Őekillendirmek
değil, kendini açığa vurmasına izin
vermektir.*

MARİA MONTESSORI

BAŞARININ KOŞULLARI

Anaokullarının eğitim, öğretim ve bakım yükümlülüklerini en iyi ve çocuk için en elverişli şekilde yerine getirebilmeleri için, olanaklara göre tamamlanan ve güçlendirilen, farklı faktörler ve koşullardan oluşan bir ekip çalışmasına ihtiyaç vardır.

MÜDÜRÜN VE MÜDÜR YARDIMCISININ RÖLÜ

Kurumun tüm sorumluluğu idareye aittir. Pedagojik ve yapısal kalitenin sağlanması ve devamlı olarak gelişmesinden idare sorumludur.

BÖYLECE İDARE, FARKLI FARKLI BEKLENTİLERİ OLAN;

- her çocuğun bireysel olarak ve ayrıca tüm çocuk gruplarının
- çocukların ailelerinin
- kurum çalışanlarının
- kurucunun doğrudan muhatabıdır.

BUNLARA EK OLARAK İDARECİNİN KENDİSİNDEN BEKLENTİLERİ:

- Mesleki olarak en güncel seviyedeyim.
- Herkese karşı adil davranıyorum.
- Çalışanları teşvik edebilir ve destekleyebilirim.
- Başlangıç yapabilir ve sınırlandırabilirim.

Tüm beklentileri karşılayabilmek için, idare sürekli arabuluculuk yapmak, kendini konumlandırmak ve eylemci kalmak durumundadır. İdarenin, öncülük görevi olarak mesleki, yönetsel ve sosyal yetilere sahip olması gerekmektedir. İdare ayrıca serbest alanlara, gelişim olanaklarına ve kurucunun desteğine ihtiyaç duyar.

Müdür yardımcısı, organizasyon ve idari görevlerinde müdüre danışır ve yokluğunda müdürün görevlerini yerine getirir.

PEDAGOJİ UZMANININ ROLÜ

“Eğitimci yalnızca uzak gelecekte değil, bugünden de sorumludur.” (Janusz Korczak, Heinrichs et al 2005, S.97)

Beyin araştırmalarının uzun menzilli araştırmalarından tetiklenerek bugünlerde okul öncesi eğitim alanında bir sıra kayması meydana gelmektedir. Eğitim, çocuğun kendi dünyasını aktif olarak açtığı bir yapılanma sürecidir. Pedagoji uzmanının bu süreçten kaynaklanan rolü, bir gelişim refakatçisine doğru değişiklik gösterir. Uzman refakatçinin rolü, çocuğun kendini geliştirme sürecine ona eşlik etmek, onu desteklemek, teşvik etmek ve cesaretlendirmektir:

“Onun, çocukların aksine, yer ve gök arasında var olan şeylerin çeşitliliği hakkında genel bir görüşü var. Çocuklar varlığından haberdar olmadıkları bir şey için harekete geçemezler.” Heinrichs et al 2005, S. 98)

Ekip halinde ortaklaşa yansıttıkları gözlemler, pedagojik faaliyetlerinin temelini oluşturmaktadır. Pedagoji uzmanı kendini her şeyi bilen ve çocuğa öğreten bir yetişkin olarak değil, güven ve dayanışma ile onun yanında olan bir arkadaş gibi görür. Kendini geliştirmeye ve yeni şeyler öğrenmeye her zaman açıktır. Çocuklarla birlikte o da soru sorup araştırır. Pedagoji uzmanı, çocuğun iyiliği için ebeveynlerle sıkı bir işbirliği içerisinde dir. Kendi görüşlerini bu işbirliğine dâhil eder ve ebeveynlerin de görüşlerine saygı duyar.

Başka insanlarla birlikte yapılan eylemler, herkesin kendi biyografik deneyimlerinden, normlarından, değerlerinden ve bunların sonucunda ortaya çıkan genel tutumdan etkilenir.

Her pedagoji uzmanı kendi tutumunun bilincindedir ve bunu kendisi için de ve ekip içerisindeki ortaklık için de yansıtır. Her bir uzmanın ve her ortak ekibin pedagojik çalışması, düzenli yansıtımaların ürünüdür ve bu çalışma daima geliştirilir. Toplumsal değişiklikler ve bunlardan kaynaklanan yeni talepler de dikkate alınır.

EĞİTİM ORTAKLIĞI KURMAK

Ebeveynler çocuklarının uzmanlarıdır – Pedagoji uzmanları ise yuva, anaokulu ve kreş çalışmalarının uzmanlarıdır.

Aslında her iki taraf da sıkı bir iş birliği içerisinde dir, çünkü ebeveynler çocuğun bağ kurduğu ilk ve en önemli kişilerdir. Ebeveynlerinin ve pedagoji uzmanlarının ortaya çıkan sorunları birlikte çözdüklerini ve birbirilerini desteklediklerini görmek çocuğun gelişimini destekleyecektir.

Ebeveynlerle diyalog halinde olmak pedagoji uzmanları için, farklı bakış açıları ve perspektiflere saygı duymak, onlar hakkında tartışmak ve karşılıklı fikir alış veriş ile her iki taraf için de kabul edilebilir çözümler üretmek anlamına gelir. Bu şekilde her iki taraf da aktif olarak katılım sağlamış olur ve böylelikle aileler ile gündüz bakım kurumlarının eğitim dünyaları arasında bağlantı kurulmuş olur. Bu anlayışın temeli, karşı tarafın eğitim beklentilerine ve hizmetlerine saygılı olmaya dayanır.

Pedagoji uzmanları ile yaptıkları sohbetlerde ebeveynlerin eğitim ile ilgili soruları cevaplanır ve gerektiğinde ebeveynler ilgili kurumlara yönlendirilirler.

Bunun dışında çocuk gündüz bakım kurumu, ebeveynlerin beklenti ve sorularını karşılıklı aktarabilmeleri ve yetilerini dâhil etmeleri amacıyla ebeveynlerin kendi aralarında da iletişime geçebilecekleri korumalı bir çerçeve de sunar.

Özetle gündüz bakım kurumlarının görevi, kurucunun ve kurumun karar verme sürecinde velilerin beklentilerini ve isteklerini karşılayabilmek için ebeveynlerle birlikte somut katılım biçimleri geliştirmektir.

MEKÂN VE MATERYALİN ÖNEMİ

“Çocuğun kendi gelişiminin aktörü olduğunu kavradığımızda, uyum odaklı olmayan, özellikle uyum sağlamanın ve karar vermenin bireysel biçimlerini teşvik eden, cömert mekân konseptlerine ihtiyacımız olacaktır. Böyle bir konsept ile grup odalarının açılmasının hızlandırıldığı gayet doğaldır. Çünkü çocuklar her yerde öğrenmek istiyorlar, en çok da kendi yaşlıları ile diyalog halindelerken, yetişkinlerin iyi niyetli öğütleri ve gözetimleri olmaksızın.” (Lange, Stadelmann 1999, S.8f)

Mekânın düzeni ve materyal seçeneklerinin, çocukların somut faaliyetlerine doğrudan etkisi vardır. Bunlar çocukları, hareket etmeye, kendilerini geri çekmeye, başkaları ile araştırma, deney ya da gözlem yapmaya davet ederler. Çocuklar böylece yeni şeyler keşfedebilir veya zaten tanıdıkları bir şeye yeni bir bakış açısı kazanabilirler.

Böylece gündüz bakım kurumlarındaki mekânlar, aynı zamanda dolaylı pedagojik mekânlardır. Ayrıca bu mekânlar, çocukların araştırma yapabildikleri, öğrenebildikleri ve bunlar için gereken malzemeleri bulabildikleri atölyelerdir. (vgl. Sommer 1999, S.17).

Pedagoji uzmanının mekân düzenlemedeki görevi, hazırlanmış olan çevreyi (her daim) tekrar oluşturmak, çocuklarla birlikte materyal seçeneklerini gözden geçirmek, düzenlemek ve cinslerine göre ayırmaktır. Böylece çocukların, mekânın mevcut düzenini (yazı, sembol veya materyalleri) kullanım biçimlerinden dolayı tanımları desteklenir. Pedagoji uzmanları bu gelişmeleri desteklemek için mekânı bilinçli bir şekilde gözlemlerine dayanarak düzenler ve çocukları da düzenleme sürecine dâhil ederler.

Bu noktada çocukların yaş gruplarına özel ihtiyaçları da dikkate alınmaktadır.

GÜNDÜZ ÇOCUK BAKIM KURUMLARINI ÖĞRENEN BİR ORGANİZASYON OLARAK ALGILAMAK

Toplumsal değişim ve bu değişim neticesinde okulöncesi eğitim alanında gerekli olan gelişim sürekliliğine dayanarak pedagojik kurumlar, ilk baştan öğrenen organizasyonlar olarak algılanmalı ve planlanmalıdır. Öğrenen bir organizasyonda mevcut faaliyetler ve elde edilen sonuçlar düzenli olarak gözden geçirilir. Böylece değişiklikler yapmak için yeni fikirler meydana gelir. Bu fikirler organizasyon yapılarında, süreçlerde ve önlemlerde uygulanır.

Değişiklik yapma ihtiyacını fark etme yetisi ile stratejileri hayata geçirme becerisi birlikte hareket eder.

Pedagojik çalışmalardan sağlanan koşul ve tecrübelerin sürekli yansıtması sayesinde pedagojik talepler, çalışma ve organizasyon yapıları devamlı olarak birbirlerine uyum sağlamaktadırlar. Kurucu, bu uyuma sadece izin vermekle kalmaz, uyumu aktif olarak da destekler ve bu süreci talep eder. Gündüz çocuk bakım kurumlarının öğrenen organizasyonlar haline gelmesi için, değişime açık bir kültüre sahip olması ve bu kültürü yaşayarak öğreten ve sürekli gelişimi teşvik eden bir yönetime ihtiyaçları vardır.

Bu süreç daima güvensizlik içerdiği ve yeni soru işaretlerini de beraberinde getirdiği için, pedagoji uzmanlarının desteğe ve refakate ihtiyaçları vardır. Bunu ancak şeffaflık ve ortak edinilmiş hedefler koyarak ve bunların uygulamaya konması için anlaşmalar yaparak yakalayabiliriz.

KALİTE GÜVENCESİNİN VE GELİŞİMİN YÜKSEK STATÜ DEĞERİ

Mannheim şehri, çocuklar için gündüz bakım kurumlarının kalite güvencesine ve gelişimine büyük önem vermektedir. Bu nedenle şehirde, Baden-Württemberg için yapılan oryantasyon planının direktifleri esas alınıyor. Bu planın odak noktasında aşağıda belirtilen alanlar vardır:

PEDAGOJİK VE YAPISAL KALİTE GELİŞİMİ:

- Pedagojik talepler ve projeler yansıtılarak kayıt altına alınır
- Kapsamlı ve dâhili bir ileri eğitim programı uygulanabilir
- İdarecilerin meslek danışmanları tarafından danışmanlık ve refakat hizmeti almaları ve ekiplerin ileri eğitim ve ekip refakatiyle desteklenmesi
- Düzenli olarak taslaklaştırma günlerinin düzenlenmesi
- Pedagojik çalışmaların planlanması ve oryantasyonu için kurumların bağlayıcı noktalar oluşturması

KALİTE GELİŞİMİNİ SAĞLAMAK:

- Süreç planlaması ve uygulamasının yazılı olarak kayıt altına alınması
- Talep edilen yapılarının düzenli olarak geliştirilmeye devam edilmesi
- Anlaşmaların tüm katılımcılar için şeffaf ve erişebilir olması

İDARECİLERİN VE YÖNETİCİ KADRONUN VASIFLANDIRILMASI:

- Tüm kurum idaresiyle birlikte tasarlanmış bir çerçeve konsept
- İhtiyaca yönelik talep yapısı
- Uzmanları idari birimlere hazırlamak için kurslar
- Şehirdeki gündüz bakım kurumlarında kaliteyi, kalite güvencesi ve gelişim uzmanlığı servisi ile sağlamak

”

*Hızlı gitmek istiyorsan,
yalnız git.*

*Uzağa gitmek istiyorsan,
başkalarıyla git.*

BİR AFRIKALI ATASÖZÜ

PEDAGOJİK STANDARTLAR

Gündüz bakım kurumlarımızda, ilkin kurumlarımızın yüksek bakım kalitesini garanti eden, ikincil olarak her çocuğa büyüme yolunda refakat edip onu destekleyen ve koruyan birçok pedagojik standardı uyguluyoruz.

GEÇİŞLER KURMAK

Her çocuk farklı geçiş dönemleri yaşar ve bu dönemlerin üstesinden gelmek zorundadır:

Örneğin evinden gündüz bakım kurumuna ve aksi yöne, küçük yaş grubundan büyük yaş grubuna, yuvadan anaokuluna, anaokulundan okula, kreşten başlayarak giderek artan bağımsızlığa. Bunun için her çocuğun kişisel becerilere, zamana, kurallara ve dikkatli velilere ihtiyacı vardır. Geçişlerin olumlu şartlar altında yaşanması, çocukların, sonraki hayatlarındaki geçişlerinde de başarılı olmalarına önemli derecede katkı sağlar.

Gündüz bakım kurumlarındaki pedagoji uzmanlarının bu noktadaki en önemli görevleri, güvenli bir geçişi garantileyen köprüler kurarak, bu geçişlerin başarılı olmasını sağlamaktır.

Bu geçişler için çocuklardan istenilenler, onların yaş grubuna ve gelişim durumuna uygun olmalıdır.

Aile yuvasından çocuk gündüz bakım kurumuna (yuva, anaokulu, kreş) geçişte tüm aile etkilenmektedir. Bunun nedeni ebeveynlerin de çocuklar ile birlikte yeni bir yaşam ortamına doğru yola çıkıyor olmasıdır. Alışma evresinde tüm katılımcılar için en önemli şey, karşılıklı güvenin oluşturulabilmesi için destek sağlamaktır. Bu süreçte çocuğun tanıdık bir kişinin refakatine ve yol göstermesine ihtiyacı vardır. Eğer refakat iyi yapılırsa, çocuk da kendini emin ellerde, korunmuş ve kabul edilmiş hissedecektir. Bu esasa dayanarak çocuk, neşe, merak ve ilgiyle yeni çevresini keşfedip, diğer çocuklar ve pedagoji uzmanlarıyla iletişime geçebilecektir.

Çocuğun kabul sürecini özenli, organize ve mesleki anlamda çok iyi hazırlamak gerekir. Şehirdeki kurumlarda buna çok dikkat edilir ve Berlin alıştırma modeli örnek alınarak her çocuk için ebeveynleri ile birlikte, bireysel bir alıştırma süreci hazırlanır. Bu modelin içeriği, çocukların ve ebeveynlerinin adım adım gündüz bakım kurumundaki günlük hayata adapte olması ve yeni bağlılık ilişkileri kurmalarıdır.

ÇOCUĞUN BİREYSELLİĞİNİ GÖZ ÖNÜNDE TUTMAK

Pedagojik çalışmalarımızın temeli, ihtiyaçları ve ilgi alanları doğrultusunda, bireysel yaşam koşulları ve gelişim durumlarında her çocuğu göz önünde tutmak ve çocuklara devamlı eşlik etmektir.

Burada hedefimiz, çocuğa, kişiliğini ve kendine olan saygısını pekiştirme sürecinde destek olmaktır. Bunu, çocuğun mevcut yaşam şartlarını, özellikle de bireysel becerileri ve kaynaklarını dikkate alarak yapıyoruz. Ancak, öte yandan, çocuğun desteğe ihtiyacı olan yönlerini de keşfediyor ve bu yönlerinden de yola çıkarak hareket ediyoruz.

Bunun gerçekleşmesi gelişimin takip edilmesi ve kayıt tutulması, ebeveynlerle düzenli bilgi alışverişinde bulunulması ve yapılarak her çocuğa daima güncel gelişim durumu ve eğitim konularına uygun biçimde ilham verilmesi amacıyla diğer kurumlarla işbirliği yaparak sağlanır.

Çocuğa ve ailesine bireysel olarak refakat süreci, çocuğun gündüz bakım kurumuna geldiği andan itibaren başlar. Karşılıklı olarak birbirimizi iyi tanıyabilmek için zaman ve mekân sunuyor, bu sayede çocukla iyi bir ilişki kurmanın ve ebeveynlerle iyi bir eğitim işbirliği yapmanın temelinin atılmış oluyoruz.

TÜM GELİŞİM VE EĞİTİM SÜRECİNDE DİLİN ÖNEMİ

“ÇOCUK, TOPLUMUN DİLİNİ ANLAYARAK BÜYÜR VE BU SÜREÇTE KENDİNİ DE ANLAMAYA BAŞLAR.”
(FRIEDRICH GEORG JÜNGER, ALMAN ŞAİR, ÖYKÜCÜ VE KÜLTÜR ELEŞTİRİCİ DENEME YAZARI, 1898 - 1977)

Kendini yardımcı araçlarla ifade edebilen dil (sözlü, sözsüz, işaret dili), topluma ve kültüre kapı açan anahtardır. Dil, her insan için ve her çocuk için önemlidir. Uyarıları, önerileri ve bilgileri iletmemizi sağlar. Dil sayesinde isteklerimizi, ihtiyaçlarımızı, duygularımızı ve hayallerimizi ifade eder, başka insanlar, kültürler, kurallar ve değerler hakkında bir şeyler öğreniriz. Bir yandan kültürün gelenekleşmesini ve diğer yandan yeni ve şimdikiye kadar mevcut olmamış bilgilerin, eylemlerin gelişmesini sağlar.

Dil her yerdedir ve başkaları ile iletişime geçtiğimiz anda bizi sarmalar. Aile ve arkadaş ortamımızla kurduğumuz kişisel iletişimimizde, anaokulunda, okulda ve işyerinde. Öncelikle sözlü, daha sonra da yazılı olarak dilimiz, başkalarıyla etkileşim içerisinde olabilmemiz ve çocukların bu toplumda başarılı bir eğitim alabilmeleri için önemli bir anahtardır.

DİL ÖĞRENMEK:

Dünya ve diğer insanlarla aynı durumda olarak bir dili öğrenme olgusuna biz dil eğitimi diyoruz. Ancak, bizi dinleyen ve sözlü olarak bize bir şeyler anlatan başka insanlarla karşılıklı iletişimde dil eğitim süreçleri tetiklenir. Dil, başka insanlarla iletişim halindeyken öğrenilir: kendi dilinde konuşurken ve konuşma pratiği yaparken, kendini anlatırken ve başkaları ile iletişime geçerken, başkalarının anlattıklarını dinlerken...

DİL EĞİTİMİ:

Çocuk gündüz bakım kurumundaki pedagoji uzmanının görevi dil eğitimidir. Bu eğitim, kurumundaki gündelik pedagojik hayatta çocuk ile bilinçli olarak etkileşimde olmayı ve dil kullanımını teşvik eden bir çevre düzenlemesini içerir. Özel konuşma eğitimine ihtiyacı olan çocuklar için, bu alanda uzman eğitimciler tarafından kurumda konuşma desteği hizmeti verilir.

TİPİK KIZLAR? TİPİK ERKEKLER?

Doğdukları andan itibaren, cinsiyetlerine göre beklentilere oluşturulan çocuklara rastlanır. Kadın ve erkek ayırımı toplumumuzdaki en belirgin düzenleme taslağıdır. Çünkü kızlar ve erkekler eşdeğerde olsalar da her bakımdan eşit değillerdir. Ortak noktaları, farklılıklarından daha fazladır. Çocuk gündüz bakım kurumunun amacı, çocukların cinsiyetleriyle sınırlayıcı dayatmalar olmaksızın gelişimlerini desteklemek, kızların ve erkeklerin gelişim potansiyelini cinsiyet tipleştirmelerinden bağımsız olarak teşvik etmektir.

(Niesel 2005, S.13)

Bu bağlamda, cinsiyet kimliğini sadece biyolojik olarak algılamıyoruz; çünkü bu kavram aynı zamanda aşağıda belirtilen noktalara da bağlıdır:

- Kendimi nasıl görüyorum ve bana ne yakışıyor?
- Başkalarına nasıl görünüyorum?
- Bu iki görüş birbiriyle örtüşüyor mu?
- Görünen cinsiyet kimliğimle rahat hissediyor muyum?

Biz çocuğun bireysel kişiliğini ön plana çıkarıyor, kızların ve erkeklerin dünyasını yakından gözetliyoruz. Cinsiyet kimlikleri hakkında var olan ve kültürel izler taşıyan çeşitli düşünceler ele alındı.

Tüm deneyim alanları kızlara ve erkeklere eşit şekilde, hem cins ve karışık cins grupların da kullanıma açıktır.

Cinsiyete bağlı olmayan gelişimi uygulayabilmek için, biz de yetişkin örnekler olarak cinsiyet ile ilgili kendi basmakalıp beklentilerimizi, cinsiyet rolleri ile ilgili düşüncelerimizi ve kendi davranış biçimlerimizi sorgulamalıyız.

ÇOCUKLARLA İŞBİRLİĞİ YAPMAK

İşbirliği, çocukların, kendi somut yaşamlarını ilgilendiren konularda, karar verme aşamalarında katılmaları ve söz sahibi olmalarıdır.

Çocuklar kendi davranışlarından sorumludurlar ve yaptıklarının sonuçlarını yaşarlar. Kararlar alabilir, yaş ve gelişim durumlarına göre toplumda sorumluluk yüklenirler.

Çocuklar planlama sürecinde aktif işbirlikçileridir ve çevrelerini aktif olarak değiştirebildiklerini ve şekillendirebildiklerini görürler. Kendi gelişimlerinin aktif ortaklarıdır, farklı ihtiyaçlarını, ilgilerini ve alanları tanır ve mutlulukları için neye ihtiyaçları olduğunu bilirler.

Pedagoji uzmanları çocuğun/çocukların katılımını pedagojik faaliyetlerinde temel olarak algılar ve onlarla müzakere sürecine girerler.

İşbirliğine yatkın yapılar geliştirir, uygular ve gelişmeye devam etmesini sağlarlar. İşbirliği, bir çocuk gündüz bakım kurumunda tüm katılımcıların her alandaki temel tutumudur. Bu işbirliğinin amacı, çocukları demokratik bir toplumda yaşamaya hazırlamaktır:

Bu aşamada öğrenmeleri gerekenler:

- Kendimi nasıl dâhil edebilirim ve kim beni bu konuda destekler?
- Sesimi nerede duyurabilirim?
- Nasıl çözüm bulabiliriz ve nasıl uzlaşma sağlarız?
- Bir arada yaşamak için hangi kurallara ihtiyacımız var?
- Herkesin kendini etkili bir şekilde dâhil edilmesini nasıl başarırız?

Demokrasi küçüklükten başlar. Demokrasi bizim için, çocukların da beraber karar verdiği, fikirlerinin, düşüncelerinin ve isteklerinin tüm karar aşamalarına dâhil edildiği anlamına gelir.

EĞİTSEL DAVRANIŞLARIN TEMELİ OLARAK SİSTEMATİK GÖZLEM VE KAYIT

“Gözlem yapan daha fazlasını görür- Bunu gören, henüz bilmediği bir şey görür.”

(Schäfer 2004, S.3)

Gözlemler günlük hayatımızın bir parçasıdır. Başka insanları, durumları, hava şartlarını veya başka olayları algılar – bilinçli veya bilinçsiz bir sonraki adımlarımızı ve davranış biçimlerimizi planlamak için bu bilgileri kullanırız. Bu sistemsiz gözleme bize yön gösterir ve kararlar almamıza yardım eder.

Pedagoji çalışmalarında, olası talepler, yöntem, destek veya mekân düzenleme ile ilgili kararlar verilmesi gerekir. Bunları uygulayabilmek için pedagoji uzmanı, genel günlük gözlemlerin yanı sıra hedef odaklı ve sistematik bir gözlem sistemine ihtiyaç duyar. Burada merkezde çocuk ve çocuğun ihtiyaçları yer alır.

- Çocuğun neye ihtiyacı var?
- Çocuk ne ile meşgul?
- Çocuğun güçlü yönleri ve kaynakları nelerdir?
- Kimler çocuğa aittir ve onun için kimler önemli?

Oryantasyon planından (15.3.2011 tarihli versiyon) gözlem ile ilgili aşağıdaki görevler türetilebilir:

- Çocukların eğitim ve gelişim konularını keşfetmek
- Gelişim durumunun gözlemlenmesi
- Gelişim riskleri keşfetmek

Şehirdeki kurumlar, bu amaçla “Erken pedagojinin infans-konseptinden” seçilmiş araçları ile yuvada “Pertermann’ın” gözlem yöntemlerinin “EBD 3’ den 48’ e kadar” olan kısmını kullanıyorlar.

Pedagoji uzmanlarının gözlemlerden kazandığı edinimler, ekipte yansıtılarak, ebeveynler, pedagoji uzmanları ve çocuğun kendisi için somut olarak elde bulundurmak amacıyla kayıt edilir.

VÜCUT VE SİHHAT

Vücut sağlığı, bize göre tüm eğitim ve öğretim süreçlerinin temel şartıdır. Sıhhat, hareket, dengeli beslenme ve güven bu durumu daha da pekiştirir. Çocuk, vücut sağlığını, dengeyi aradığı etkileşim alanında yaşar.

ÇOCUKLAR;

- Aidiyet hissetmek veya bağımsız olmak,
- Sakin veya hareketli safhalar yaşamak,
- Heyecan veya gevşeme hissetmek,
- Tanıdık veya yeni bir şeyler yaşamak,
- Mutluluk veya hüznün yaşamak,
- Toplum içinde veya yalnız olmak,
- Aç veya tok olmak isterler.

Bir çocuk, korunduğunu ve kendini güvende hissettiğinde bu etkileşim alanlarına girer ve orada deneyimler yaşayabilir.

ÇOCUKLAR GÜNDÜZ BAKIM KURUMLARINDA

- Başka çocuklarla ve pedagoji uzmanlarıyla iletişime geçebilir
- Duyuşsal deneyimlerle vücutlarını keşfedebilir
- Kendi seçtikleri hareket çeşitliliği imkânlarına sahip olabilir
- Deneme yoluyla kendi sınırlarını tanımaya ve
- Yeteneklerini keşfetmeye cesaretlendirilir
- Dikkatli bakım hizmetleri alabilir ve kendisi de aktif katılım yapabilir
- Yemek yeme keyfini yaşayabilir
- İhtiyaçlarını ve duygularını paylaşabilir

ÇEŞİTLİLİKTEKİ ZENGİNLİK

Mannheim şehri, çeşitliliği ve farklılığı kabullenen ve bunlara değer veren bir şehirdir; birlikte yaşama, bütünleştirme ve birlikte tecrübe etme kültürü için çaba göstermektedir. Çocuklar ve yetişkinler bu çeşitlilikte bir arada yaşama olanağından yararlanırlar. Bizim için bazı şeyleri benimsemek kolayken, bazıları da teşvik unsuru olmaktadır. Neyin bizi teşvik edip etmeyeceği, kendi tecrübelerimize, korkularımıza ve sınırlarımıza bağlıdır.

“Entegre etme, radikal bir görüş değişikliği gerektirir – mevcut bir eğitim sistemine zorla entegre edilen öğrenenden uzaklaşarak, tüm öğrenenlerin ihtiyaçlarına uydurulması gereken eğitim sisteminin kendisine yönelmek” (Sulzer, Wagner, S11).

Bir toplum, ancak tüm insanları eşit olarak sardığında ve çocuklarına, tüm ayrışık ihtiyaçları ve yetenekleri ile birlikte toplumsal (dâhili) bir eğitim, öğretim ve bakım olanağı sağladığında zengin ve çeşitlidir (Vgl. Pre-issing 2003, S.222).

Çocuk bakım kurumlarının asıl amacı, başarılı ilişkilerin kurulmasına dikkat etmek ve çocukların ve ailelerinin kişisel sorularını ayrıntılı bir şekilde cevaplamaktır:

- Ben kimim? Kimler benim ailemden? Ben nerden geliyorum?
- Neyi iyi yapabiliyorum, neyi yapmaktan hoşlanıyorum, neyi yapmak bana zor geliyor?
- Aynı dilimi konuşuyoruz?
- Beni destekleyen insanlar var mı?

Her bireyin haklarına saygılı olmak, dikkate almak, karşılıklı öğrenme gibi daha başka birçok önemli konu uygulamaya yöneliktir. Farklılığı eşitlik olarak algılamak ve tespit etmek, farklı din, kültür ve sosyal ekonomik ilişkiler içinde geçerlidir.

Entegre etmenin doğal bir olgu haline gelmesi ve sadece vizyon olarak kalmaması için pedagoji uzmanları bu tarz görevlere daha hazırlıklı olarak gelmelidirler.

AÇIK ÇOCUK GÜNDÜZ BAKIM EVİ

Çocukların eğitim süreçleri, daima kendilerini eğittikleri süreçlerdir. Burada çocuk kendi gelişiminin aktörüdür. Biz ise çocukların kendi ihtiyaçlarını tanıdıklarını, kendileri için neyin iyi olduğunu bildiklerini ve öğrenmek için aşırı hevesli olduklarını biliyoruz. Eğer biz, çocuklara hayat sevinci, dünyayı keşfetme, kendi kararlarını verme ve karara katılma, özellik ve ortak yönlerin yaşanabildiği bir yer vermek istiyorsak, bunu ancak kendimizi açığa vurarak yapabiliriz.(Lill 2008, S 13ff)

Açık anaokulu, bilinçli bir biçimde seçilmiş çok çeşitli ortamlarıyla kendini geliştirme, birlikte yaşama ve öğrenme ortamları sunmaktadır. Bu ortam, çocukların katılabildiği, oyun mekânlarını, arkadaşlarını, içeriklerini ve zamanını kendilerinin belirlediği bir ortamdır. Açık konseptte bulunan pedagoji uzmanları, çocuklar için güvenilir bakıcılardır ve emniyetli bir çerçeve ve yapı sunarlar. Tüm çocukların ortak sorumluluğunu alırlar ve kurumun imkânlarına çocuğun yaşına uygun bir giriş temin ederler. Buna günlük hayatı birlikte planlamak ve organize etmek, görevleri birlikte üstlenmek ve mekânları ve malzemeleri ortak kullanmak da dâhildir.

Açık çalışma, çocuklar, ebeveynler ve tüm takım ile birlikte gelişmeye devam eden ve yeni fikirlere açık bir anlayışı esas alır.

Kurbağalı

çim manzarası

EMİL (3,5 yaşında)
ve VICTORIA
(3,8 yaşında)

”

*Hayallerle duygular
uyandığı sürece zekâ
gelişir.*

LORİS MALAGUZZİ

ÇOCUK GÜNDÜZ BAKIM EVİ EĞİTİYOR

Şehirdeki çocuk bakım kurumlarındaki çocuk bakıcıları ve eğitimcilerin eğitilmesi büyük önem arz etmektedir. Gündüz bakım kurumları, stajını yapan mesleki stajyer öğrencilerine geniş imkânlar sağlamaktadır. Mannheim şehri, Baden Württemberg'deki ilk genel kurumlardan biri olarak 2012/13 bakım yılından beri, yenilikçi bir eğitim modeli olan 'Bütünleşik Staj Eğitimi(BSE)'ne katılmaktadır (PIA).BSE öğrencileri, ilk eğitim gününden başlayarak stajda görev alırlar.

Her iki eğitim şekli için de kurumlar, nitelikli mesleki destek ve rehberlik hizmeti sağlamaktadır. Mesleki stajyerlere ve BSE öğrencilerine bireysel olarak belirlenmiş bir eğitim planı sunuyor ve alanında uzman rehberler eşliğinde sürekli eğitim veriyoruz. BSE ile birlikte stajyer rehberlerinin görevlerine yenileri eklenmektedir. Bu nedenle Mannheim şehri Mannheim yüksekokulu ile işbirliği içerisinde, stajyer rehberlerinin niteliklerini artırmaları amacıyla bir dizi ileri eğitimin oluşturulmasına öncülük etmiştir.

Eğitim yerlerinin bağlantıları sayesinde güncel teorik bilgilerin uygulamaya transfer edilmesini garantiliyoruz. Böylece stajyerler ve meslek öğrencileri erkenden Mannheim'ın özel konsepti ve araç gereçleri ile tanışabilirler.

Genel olarak mesleki eğitim gündüz bakım kurumunda geniş bir çalışma alanını kapsamaktadır. Bundan dolayı stajyerlere ve tabii ki de tüm takıma özel görevler yüklenmektedir. Hayat boyu öğrenmeyi ve sürekli gelişimi kabullenmeyi önemsiyoruz.

KAYNAKÇA

- FEDERAL GENÇLİK KURULU (2001): Gelecek için becerileri güvenceye almak! Yeni bir eğitim ve gençlik desteği hakkında – Federal gençlik kurulunun eleştiri yazısı. Bonn / Berlin. http://www.bundesjugendkuratorium.de/pdf/1999-2002/bjk_2001_stellungnahme_zukunftsaehigkeit_sichern.pdf, tarih 07.02.2012, saat 10
- FTHENAKIS, WASSILIOS E. (2003): Hamil profili. Çocuk bakım kurumu hamili için kalite el kitabı. Weinheim: Beltz.
- HEINRICHS, INGS; NETH ANGELIKA; HEIDEMARIE SYASSEN: Lill'de eğitimcinin rolü ve konuların uygunsuzluğu, Gerlinde Hrsg. (2005): Kavramlara yoğunlaşmak. Alışılmış pedagoji kavramlarının anlamlılığı ve anlamsızlığı. Sayfa 97 - 100. Berlin: Netz yayınevi. (?)
- KAHL, REINHARD (2008): DVD: Çocuklar! Geleceğin arşivi.
- LANG, UDO VE STADELMANN, THOMAS (1999): Cennette mobilya yok. Luchterhand Yayınları.
- LILL GERLINDE: Açık çalışma- Bu nedir? Rosemarie oyuğunda; Siegel Brunhild (2008): Anaokullarında açık çalışma- Uygulama kitabı. Sayfa 13 - 22. Netz Yayınları
- BADEN WÜRTTEMBERG KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI(2009): Baden-Württemberg ana okullarında ve diğer çocuk gündüz bakım kurumlarında eğitim ve öğretim oryantasyon planı – geçici versiyon www.kultusportal-bw.de/servlet/PB/show/1250705/kp_orientierungsplan_vorlauefig_juni_17.pdf tarih 07.02.2012, saat 9.41
- NIESEL, RENATE (2005): Çocuklar asla cinsiyetsiz değildir TPS Baskı 2 / 2008. Sayfa12 - 14.
- PREISSING, CHRISTA (HRSG.) 2003: Durumsal yaklaşımda kalite. Çocuk gündüz bakım kurumlarında kalite gelişimi için kalite ölçütleri ve materyaller. Beltz yayınları
- SCHÄFER, GERD E. (2004): Gözlemlenmek ve kayıt tutmak. Sunum için seminer dosyası. „Pedagojik algılamaya ve düşünmeye giriş.“ www.hf.uni-koeln.de/data/eso/File/Schaefer/WahrnehmenUndDenken4.pdf , tarih 07.02.2012, saat 11.00.
- SOMMER, BRIGITTE (1999): Başı dik çocuklar. Reggio Emilia'daki anaokulları ve yuvalar. Lucht-erhand yayınları.
- MANNHEIM ŞEHİRİ (2010): Yönetim direktifleri, Mannheim şehir yönetimi iletişim ve işbirliği www.mannheim.de/sites/default/files/page/5194/leitlinien_ma_doppel-logo_10_07_24.pdf, tarih 19.01.2012, saat 10.20.
- MANNHEIM: Mannheim entegrasyon esasları: www.mannheim.de/buerger-sein/mannheimer-grundsaeetze-zur-integration 07.02.2012 saat12.19.
- OBERHUEMER, PAMELA: Ulusal ve uluslar arası kalite tartışmaları bağlamında hamil kalitesi Fthenakis, Wassilos E.; Hansen, Kirsten; Oberhuemer, Pamela; Schreyer, Inge (2003): Hamil profili - Çocuk bakım kurumu kurucularının kalite el kitabı. Sayfa 10 - 12. Beltz Yayınları.
- SULZER, ANNIKA/WAGNER, PETRA (2011): Çocuk bakım kurumlarında katılım- Uzmanlardan talep edilen nitelikler. WIFF Uzmanları.

İŞ BİRLİĞİ VE İLETİŞİM AĞI

Gündüz bakım kurumları şehrin sosyal altyapısının aktif bir ögesidir. Şehrin uzmanlık hizmetlerininin başka kurumlar ve başka inisiyatiflerle işbirliği sayesinde şehirde bağlantıyı sağlıyoruz. Böylelikle çocuklar, gündüz bakım kurumları üzerinden şehirdeki olanaklarla tanışıyorlar. Çocuk ve gençlik çalışmaları, şehir kütüphaneleri, semtlerde bulunan çeşitli dernekler ve inisiyatifler gibi kuruluşlar da işbirliği içerisindedir.

Çocuklar okul ile ilk temaslarını gündüz bakım kurumu vasıtasıyla kuruyorlar. Gündüz bakım kurumu aynı zamanda çocukların ilerideki okulları ile de bağ kurmalarını sağlıyor. Pedagoji uzmanları, çocuklar ve eğitimcileri ile birlikte çocuğun hayatındaki bir sonraki aşamaya hazırlık olarak bu geçişi biçimlendiriyorlar.

Çocuk gündüz bakım kurumları, bir yönden ailenin destek sisteminin bir parçasıdır. Bu kurumlar, ebeveynlerin iletişim kurması gerektiğinde veya ebeveynlerin iletişim kurması gerektiğinde iletişim kurmanın ilk basamağıdır. Kurumlar, gerektiğinde Mannheim'deki ilgili danışmanlık ve hizmet merkezleri ile bağlantıya geçiyorlar. Bu anlamda hareket noktası, çocuğun ve ailesinin bireysel ihtiyaç ve gereksinimleridir. Amaç ise ebeveynleri çocuklarını eğitime yetileri hususunda güçlendirmektir.

*Söylemek istediğim her
şey doğru değil; ama
söylediklerim doğru
olmalı.*

RUTH COHN

Yayımcı

Mannheim şehri

Çocuk, Gençlik, Aile ve

Gençlik Dairesi Uzmanlık Alanı

Çocuklar için gündüz bakım kurumları ve gündüz bakımı

Editör Tanja Rieckmann, TextuRen

Matbaa Matbaa Ziegler, Neckarbischofsheim

Tasarım imke-krueger-gestaltung.de

Fotoğraf S. 4 iStockphoto © ArtisticCaptures; S. 8 fotolia © Serhiy Kobaykov; S. 14 fotolia © Claudia Paulussen; S. 18 fotolia © Christian Schwier; S. 24 fotolia © fotoperle; S. 34 fotolia © PhotoSG

Mannheim, Mayıs 2013